

N:o 3.

Ank. till Riksd. Kansli den 16 Febr. 1878, kl. 11 f. m.

Andra Kammarens Första Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 1, angående underdånig skrifvelse rörande ifrågasatt nedsättning eller upphörande af den i reglementet för folkskolälärarnes enke- och pupillkassa för lärarinnor stadgade årsafgift till kassan m. m.

Uti en inom Andra Kammaren väckt, till Utskottets behandling hänvisad motion, N:o 106, har Herr *A. W. Westerdal* hufvudsakligen anført, att då hvarje lärarinna, som efter den 1 Januari 1877 erhåller ordinarie folkskoläläraretjenst, för hvilken skoldistriktet är delaktigt i folkskolälärarnes pensionsinrättning, skall, enligt reglementet för folkskolälärarnes enke- och pupillkassa af den 15 Oktober 1875, vara delegare i nämnda kassa med skyldighet att, så länge hon är i tjenst, i årsafgift till kassan erlægga $1 \frac{2}{3}$ procent af den lön, hvarefter hennes pension beräknas, och efter det hon frånträdt tjensten med pension $1 \frac{1}{4}$ procent af samma lön, men att den rättighet, hon mot nämnda skyldighets fullgörande förvärfvar, i fall hon afider såsom lärarinna eller såsom pensionär och dervid efterlemnar minderåriga barn, som under vissa vilkor erhålla understöd från kassan, är af så ringa betydelse och i de flesta fall alldeles illusorisk, emedan lärarinnor sällan kvarstå i skolans tjenst sedan de blifvit gifta, så har det synt motionären vara allt skäl, att berörda afgifter till enke- och pupillkassan

antingen väsentligen nedsättas eller ock alldeles upphöra, dervid kassan skulle hållas skadeslös genom motsvarande förhöjning i utgående statsbidrag, om nemligen lärarinna skulle bibehållas vid sina rättigheter i pensionskassan, på grund af hvilket allt motionären föreslagit: "att Riksdagen, med uttalande af den åsigt, att den i reglementet för folkskolelärnarnes enke- och pupillkassa för lärarinna stadgade årsafgift till kassan må väsentligen nedsättas eller helt och hållet upphävas, och att statens bidrag till kassan i stället må i motsvarande mån förhöjas, måtte hos Kongl. Maj:t anhålla, det Han täcktes efter sakens utredning inkomma till Riksdagen med det förslag, hvartill omständigheterna kunna föranleda."

Utskottet, som tagit Herr Westerdals motion i öfvervägande, kan icke annat än gifva motionären fullkomligt rätt deruti att skyldigheter och rättigheter ingalunda kunna sägas vara väl afvägda emot hvarandra genom ifrågavarande stadgande i reglementet för Folkskolelärares enke- och pupillkassa, hvilket ålägger folkskolelärarinna en icke obetydlig årlig afgift både under den tid hon innehar sin tjänst samt äfven sedan hon såsom pensionär frånträdde densamma, utan att i regeln någon motsvarande fördel derigenom beredes henne, ty de fall, då qvinna ehuru gift eller familjmoder ändock kan och får kvarstå såsom lärarinna vid en folkskola, torde vara så ytterst få och sällan förekommande, att de icke ens böra eller kunna tagas med i räkningen. Under sådant förhållande torde både billighet och rättvisa oafvisligen fordra att en rättelse uti ifrågavarande stadgande eger rum. En sådan rättelse har äfvenledes syntts Utskottet bäst och lämpligast kunna verkställas på det sätt, att det öfverlemnades åt folkskolelärarinnornas eget fria val att bestämma huruvida de vilja ingå såsom delegare i Folkskolelärares enke- och pupillkassa eller icke. — Hysande denna uppfattning af frågan, men derjemte saknande den specialkänedom, som erfordras för att kunna bedöma det inflytande en dylik förändring i reglementet sannolikt skulle komma att utöfva på de bidrag från statens sida, som nu utgå till Folkskolelärares enke- och pupillkassa, får alltså Utskottet på det sätt förorda motionen, att det föreslår,

att Riksdagen — med uttalande af den åsigt att folkskolelärarinna, som icke sjelf önskar att såsom delegare ingå i folkskolelärares enke- och pupillkassa, må helt och hållet vara befriad från erläggande af den i reglementet för nämnda enke- och pupillkassa af den 15 Oktober 1875 stadgade

årsafgift, — måtte hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla, det Han täcktes efter sakens vidare utredning inkomma till Riksdagen med det förslag, hvartill omständigheterna kunna föranleda.

Stockholm den 15 Februari 1878.

På Utskottets vägnar:

A. J. Lyth.

N:o 4.

ank. till Riksd. Kansli den 16 Febr. 1878, kl. 11 f. m.

Andra Kammarens Första Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 2, rörande inspektion af fostringsanstalter för vanvårdad ungdom.

Uti inom Kammararen väckt till Utskottet hänvisad motion, N:o 90, föreslår Herr *S. Johnson*, "att Riksdagen ingår till Kongl. Maj:t med underdånig skrifvelse i syfte, det Kongl. Maj:t täcktes i nåder förordna om inspektion öfver sådana anstalter, hvilka mot betalning intaga varnartad ungdom till fostring."